

Vereniging Vrienden van de Sloterplas

Nieuwsbrief 70 - december 2020

De VVS hangt op 9 november een spandoek op

Geen draagvlak bij bewoners Nieuw-West voor Luchtkasteel in de Sloterplas

Op 2 juli jl. heeft de Gemeenteraad van Amsterdam het besluit genomen om het theater de Meervaart in de Sloterplas te bouwen en een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van 4.8 miljoen euro.

Dit besluit werd genomen in de wetenschap dat de stadsdeelcommissie van Nieuw-West ervóór had gestemd en de verzekering van wethouder van Doorninck dat "als blijkt dat er geen draagvlak is, dan zullen wij een heroverweging moeten maken". De steun van de stadsdeelcommissie was echter niet zo zeker: bij de stemming daarover bleken er 6 voor, 6 tegen en 4 onthoudingen te zijn en er was een verzoek tot uitstel van de beslissing. Daarbij was verzekerd dat de aarzeling om achter het plan te gaan staan zou worden overgebracht door de heer Ronald Mauer, lid van het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Nieuw-West. Echter, na een op 24 juli gehouden vergadering van de gemeentelijke raadscommissie Ruimtelijke Ordening bleek de heer Mauer te hebben overgebracht dat de stadsdeelcommissie vóór de bouw in de plas was.

Wethouder van Doorninck verklaarde dus bij geen draagvlak te moeten heroverwegen

(2/7) en als iedereen zegt "geweldig dat hier geïnvesteerd wordt, prachtig, alleen absoluut niet in de plas, dan zouden wij natuurlijk gek zijn om dat door te drukken." (bijeenkomst in de Meervaart 29/9)

Wethouder Meliani zei in een interview in het Parool (15/9) over het draagvlak: "Als dat er niet is dan is er geen haar op mijn hoofd die eraan denkt dit door te drukken. Dan gaat het niet door."

Vervolgens is er tot 12 november een digitale enquête onder alle bewoners van Nieuw-West gehouden. De uitslag was een rapportcijfer 5.011 voor de Meervaart in de plas.

Op school staat dit voor een onvoldoende.

Wij vragen ons af - om in watersporttermen te blijven - wanneer de wethouders Meliani en Van Doorninck nu eindelijk eens overstag gaan bij zo weinig draagvlak?

Ons draagvlakonderzoek in de vorm van een petitie is door ca. 2500 Nieuw-West bewoners ondertekend en aangeboden aan de wethouders op 24 november.

Tijdens deze bijeenkomst werden we uitdrukkelijk uitgenodigd om mee te doen met de digitale participatie-thema-avonden als kenners van het gebied, om zo een positieve bijdrage te kunnen leveren aan het aantrekkelijker maken van het Osdorp plein.

Voor de eerste avond met als thema de locatie van de Nieuwe Meervaart zouden wij een uitnodiging krijgen maar die uitnodiging is nooit gekomen. Bij navraag bleek dat alleen de bewoners en bewonersorganisaties in Osdorp benaderd zijn (17.000 stuks). Zijn de Sloterplas, de Meervaart en het Osdorpplein als centrum van Nieuw-West dan geen zaak van alle Nieuw-West bewoners? Dat zijn er ruim 160.000. Moeten de overige bewoners dan steeds op de website van de Gemeente kijken om ook mee te kunnen participeren? Met een via de bewonersorganisatie Eigenwijks verkregen uitnodiging heeft de VVS, met bestuurslid Tineke Rombout, toch aan deze digitale thema-avond op 14 december mee kunnen doen.

Inbreng VVS participatie 14 december

Na een digitale chaos werden de 52 deelnemers (volgens het scherm), waarvan minstens tien ambtenaren, Ronald Mauer en een lid van de stadsdeelcommissie, in groepen verdeeld. De groep waarin de VVS zich bevond bestond uit 34 personen die discussieerden over de beoogde waterlocatie van de Meervaart en alternatieve locaties. Hierbij zijn zes deelnemers aan het woord geweest. Desgevraagd bleek dat één bewoner vóór de locatie in de plas was.

Onze ingebrachte argumenten tegen de locatie van de Meervaart in de Sloterplas:

- het onttrekken van natuur en groen – hoeveel waarde moeten wij hechten aan de Groenvisie (van de gemeente zelf)
- Het gebouw belemmert het zicht op de plas van de omringende flatbewoners en de parkgebruikers.
- De ruimtelijke werking (als een rivier) verdwijnt en de kop van de plas wordt kleiner als de achterkant van het Osdorpplein, met nog meer gebouwen, in de plas wordt geschoven. Dit lijkt duidelijk de bedoeling.
- Ongeloofwaardig is de voorgespiegelde vanzelfsprekende verbinding van het Osdorpplein met de Sloterplas, terwijl de verkeersader Meer en Vaart tussen plein en plas door het aanleggen van de snelbusbaan (de Westtangent) met hekwerken een steeds grotere barrière wordt.
- De Sloterplas en het Sloterpark behoren tot een van de 30 door de Rijksdienst van het Culturele Erfgoed vastgestelde wederopbouwgebieden van Nederland. (Inmiddels heeft Heemschut een formele aanvraag ingediend voor het uitroepen van de volledige Sloterplas en zijn oevers tot Beschermd Stadsgezicht.)

We hadden nog meer in te brengen maar daartoe was geen gelegenheid nl.:

- De locatie in de plas betekent dat de mogelijkheid voor meer levendigheid in het centrum NW rondom de huidige locatie, vooral in de avond teniet wordt gedaan.
- In tegenstelling tot wat wethouder Van Doorninck beweerde in de Gemeenteraad is het juist van Eesteren die wilde dat je vanaf alle oevers de plas kon zien als centrum van Nieuw-West.

Onze alternatieven

Wij adviseren de Meervaart op zijn huidige locatie gefaseerd te vernieuwen/uit te breiden. Zodanig dat het gebouw deels te gebruiken blijft.

Waar is het herontwikkelingsplan uit 2013 gebleven en waarom is een locatie-onderzoek uit 2017, met als uitkomst 1. plek van het stadsdeelhuis en 2. de huidige, niet meegenomen? En waarom niet de locatie van het stadsdeelhuis? En het Talentenhuis?

Wij vrezen dat dit te maken heeft met de afspraken die al gemaakt zijn met vastgoedontwikkelaars. Doorbreek deze afspraken.

Er wordt beweerd dat bij vernieuwing op de huidige locatie de Meervaart drie jaar zal moeten sluiten. Wij stellen tijdelijke onderkomingen voor zoals: - Westbeat aan de Lelylaan, - World Fashion Center – Aula Broedplaats de Lely (Urban Resort) of Rondreizende voorstellingen, zoals vele andere theaters.

Op de valreep: zie het inmiddels verschenen verslag van de gemeente:

<https://www.amsterdam.nl/projecten/osdorp-plein/nieuws-ontwikkeling-osdorpplein/terugblik-bijeenkomst-14-december/>

Conclusie VVS: geen draagvlak voor bouwen in de Sloterplas

Cockelbockel

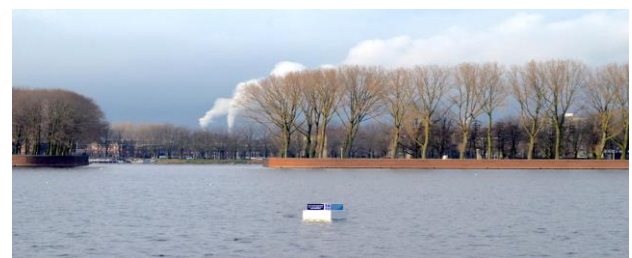

Foto: Erik Swierstra

Op 6 december is de boei boven de onderwatercabine van de duikers van OJC - de Cockelbockel, weer aan de cabine bevestigd en drijft nu weer op zijn oude plek voor het Wilgenlaantje. De boei was in de storm van

9-10 februari jl. losgeslagen en op drift geraakt. (zie Nieuwsbrief 67)

Winterse boomverrassingen

Wouter van der Wulp, december 2020

Natuurlijk, bomen en struiken in de lente, zomer en herfst zijn ook leuk om naar te kijken. Maar sommige dingen zie je pas goed in de winter. Een struik vol met kardinaalsmutsen, judasoren of staartmezen bijvoorbeeld.

Kardinaalsmutsen

Zoek je je in andere seizoenen vaak suf naar die vogel die je hoort fluiten, in de bladrijke tijd spot je zelfs stille vogels met gemak. En op allerlei plaatsen blijken opeens vogelnesten te zitten. Neem eens de tijd om naar een eksternest te kijken. Wist je dat daar wel zo'n 1.500 takken in zitten. En dat zo'n nest zelfs een overkapping heeft om eieren en jongen te beschermen tegen bijvoorbeeld kraaien. "Typisch een gevalletje van zoals de waard is", las ik laatst.

Heksen

Niet alles wat een nest lijkt, is overigens een nest. Twee bijzonderheden aan Amsterdamse bomen waren laatst in het nieuws. Allebei vanuit de binnenstad, maar ook te zien rond onze Slotterplas. Allereerst de redding van de heksenbezemiep op het Waterlooplein (zie <https://www.at5.nl/artikelen/205362/>). Voor de herinrichting zijn 24 bomen gekapt, maar is één iep gespaard. In deze iep zat een zogeheten heksenbezem. En dat is bijzonder. De boom maakt in een enkele tak een groot aantal zijtakjes die meestal alle kanten opgaan met de toppen naar buiten. Daaraan zie je ook dat het geen nest is. De heksenbezem wordt veroorzaakt door een schimmel of bacterie. In berken zie je ze veel, maar in iepen zijn ze zeldzaam. Toch staan er rond onze Slotterplas minstens vier iepen met een heksenbezem. Zoek ze allemaal.

Heksenbezem in een iep bij de wandelboulevard tussen Meer en Vaart en Slotterplas

Varen

Voor Vroege Vogels-radio werd begin november Hans Kaljee, de Amsterdamse bomenconsulent, geïnterviewd. Het nieuws was dat er in Amsterdam eikvarens op stadsbomen groeien. Je kunt het via deze link naluisteren:

<https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/artikel/en/bomen-met-lies>.

Nu was dat eigenlijk oud nieuws. Valentijn ten Hoopen, een liefhebber van muurplanten, houdt al tientallen jaren bij waar varens in Amsterdam groeien. In 2004 werd hij tijdens zijn zoektocht door de stad afgeleid door een boomkruiper die langs de bast van een iep hipte. En toen zag hij de eerste eikvarens op een boom. Ondertussen telt hij jaarlijks al tegen de 400 bomen met eikvarens. De iep is verreweg favoriet, maar ook op plataan en schietwilg vindt hij er wel enkele. Bij de Slotterplas heb ik er geen varens op iepen gevonden, maar wel op drie lindes langs het Christoffel Plantijnpad. In Amsterdam en omgeving zijn er maar zes andere lindes met eikvarens bekend. Vier in het Vondelpark, twee in het Amsterdamse Bos en eentje in het Flevopark. Ik denk dat er rond de Slotterplas nog meer te vinden moeten zijn. Ze zijn bij ons nog wat klein, maar zie je er zelf een, geef dat dan door. Het Vondelpark moet toch te kloppen zijn.

Leven van de lucht

Eikvarens hoeven niet op bomen te groeien. Op noordhellingen in de duinen kan je ze bijvoorbeeld als bodembedekker tegenkomen. 's Winters blijven ze groen, dus makkelijk te spotten zou je zeggen. Maar op bomen groeien ze in een groen mos tapijtje, dus dan het blijft goed opletten. Zeker om de kleintjes niet over het hoofd te zien.

Planten die op andere planten groeien zonder dat ze daar voedsel aan onttrekken, noemen we epifyten. Ze leven van de lucht en halen daar vocht en voedingsstoffen uit. In de tropen komt dat veel voor, bij ons doen bijna alleen mossen dat. Maar dus ook eikvarens. In de zestiger jaren waren er in Nederland zogenaamde epifytenwoestijnen. Door de luchtverontreiniging met zwaveldioxide groeide er in hele stukken Nederland geen epifyten meer. De verontreiniging maakte de regen te zuur. Het ontbreken van korstmossen is wel het bekendste gevolg. Amsterdam en omgeving was ook zo'n woestijn. Maar sinds de jaren tachtig is de uitstoot van zwaveldioxide flink verminderd en is volgens de bekende stadsplantenbotanist Ton Denters de terugkeer van epifyten op gang gekomen. Eikvarens profiteren bovendien van de stikstof in de lucht. Een milieuprobleem waar we de laatste tijd weer veel over gehoord hebben en o.a. heeft geleid tot een lagere maximumsnelheid op onze wegen. Maar voor eikvarens levert diezelfde stikstof extra voeding op. Ieder nadeel heeft zijn voordeel.

Droogte

Net als mossen heeft de eikvaren dus water uit de lucht nodig. Dauw en mist helpt, maar regenval is het beste. Het mos waarin ze groeien houdt als een spons vocht vast, en daar profiteert de eikvaren van. In droge periodes staan het mos en de varens er desondanks dor bij. Het einde lijkt dan weleens nabij, maar is dat bijna nooit. Al zullen ze in zo'n lange hete zomer wel eens een blaadje laten vallen, na regenval is de varen in korte tijd weer helemaal frisgroen, net als het mos. Een veerkracht die ik jullie allemaal ook toewens in het nieuwe jaar. En dat we dan weer eens gezamenlijk op excursie kunnen langs de bijzonderheden in het park.

*De Havik op eiland voor het Sloterparkbad 26/11/2020
Foto Paul Marcus*

De laatste maanden groeit ons ledental gestaag: nu 523!

**Het bestuur wenst u allen een hoopvol
2021!**

post@vriendenvandesloterplas.nl

www.vriendenvandesloterplas.nl

Burg. Cramergracht 167 - 1064 AM

Lidmaatschap 5 euro per jaar (minimaal)

IBAN: NL86INGB0009590123

